

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Prvdentia Et Cæteris In Confessario requisitis ad ritè
fructuoséque Diuini ministerij sui munera obeunda,
Tractatvs**

Regnault, Valère

Lvgdvni, 1611

Cap. VII. De ratione exercendi contritionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41341

tæ habuerunt deserti, per quod iussu Dei, cum dum illis fuit ad terram promissionis.

CAPVT VII.

De ratione exercendi contritionem.

S V M M A R I V M.

1. *Spectantia ad exercitium contritionis de peccatis mortalibus.* 2. *Ratio rite, fructuo seq, talis exercitij perficiendi.* 3. *Ratio exercenda contritionis de venialibus.* 4. *Peccatorum venialium indignitas perniciosa.* 5. *Qualiter oporteat de peccatis venialibus coram Christo confundi.* 6. *Ratio trina tunctionis pectoris, dicendo mea culpa, &c. in signum contritionis.*

Ertnet adhuc ad propositam Confessarij prudentiam, non tantum vt suum Pœnitentem ad cōtritionem exercendam excitet, sed etiam cum opus esse viderit, instruat de ratione illam exercendi: de qua ideo dicemus paucis. Contritio igitur vel habenda est de peccatis mortalibus, vel de venialibus seu quotidianis.

Ratio exercendi contritionem de mortalibus. §. I.

- i. **S**I de mortalibus: primò relinquere oportet affectum peccati. secūdo sumpto tempore, locoque idoneo, petere à Christo gratiam recordādi, ac cognoscen

gnoscenti peccata à nobis commissa, de illisq̄ue
dolendi. tertio reuocare in memoriam multitudinē
eorumdem peccatorū. quarto indignitatem & per-
niciem illorum (de quibus in præced. cap.) quinto
ponderare, simul q̄ue de illis dolere propter Deum,
& veniam petere cum spe eam obtinendi, & cum
 proposito non relabendi, siue in eadem, siue in alia
mortalia: ac de eis suo tempore confitendi, & pro
eis satisfaciendi.

Quæ ad cō-
tritionem
exercendam
iuuare pos-
sunt.

Ad ista autem ritè fructuosèque peragenda, iu-
uerit prouidere Christum ante conspectum no-
strum: vt contritionem (quæ donum Dei est, vt
habet concil. Triden. sess. 14. cap. 4.) ab eo petere
cum magna humilitate, animique demissione;
deinde fiduciã de misericordia ipsius concepta,
mentis oculos ad ipsum erigere, tamquam diligen-
tem omnia quæ sunt, nihilque eorum, quæ fecit
odio habentem: atque perspicere qualiter pecca-
tum (quod & de se nihil est, nec ab ipso factum
est) ipse oderit: cùm creaturas suas præstantissimas
tam Angelos, quàm homines propter illud, grauif-
simis addicat inferni supplicijs æternis. Præterea
considerare, quòd vt nos à talibus supplicijs eripe-
ret, satisfaciendo diuinæ iustitiæ, misericordissi-
mè dolores immensos, ac mortem acerbissimam
perferre voluerit. Denique ex tanta erga nos mise-
ricordia, qua nobis sanguinis sui pretiosissimi effu-
sione promeruit gratiam, & peccatorum remissio-
nem, erecti in spem liberationis ab æterna illa mi-
seria liberatorem ipsum nostrum magno amoris af-
fectu complecti; tamquam redemptorem, satisfa-
ctorem, & aduocatum nostrum: atque ipsam gra-
tiam, & peccatorum remissionem petere instanter,
quam

Contritio
Dei donum
est.

Quæ per
peccatum
perdidimus

6 cap. 5. sect.
3.

quam non negabit bonus pastor, qui perditam ovem quæ fuit, humerisque suis impositam in ovile reportavit, Luc. 15. Cui petitioni comitem adiungere oportet considerationem, qua coram Christo ipso confundamur, erubescerent de misero nostro statu: perpendendo, quid perdiderimus per peccatum mortale: nempe Deum bonorum omnium fontem, æternam fœlicitatem, atque adeo nos ipsos. Quid acquisierimus, nempe æternas inferni penas cum animæ morte peioris conditionis in eam quàm bestię; utpote duplicis mortis rei, cum vni tantum obnoxia sint bestię: expendendo præterea summam tum peccati indignitatem, de qua antea, tum etiam ingratitude nostram, qua peccando iniquissimè insurreximus aduersus Deum opt. max. sanctissimum, in nos beneficentissimum, adeoque nostri amantem, ut pro nobis mori dignatus sit, & sic ei cui tamquam munificentissimo benefactori, gratiam referre, & tanquam principi summo obsequium & honorè deferre omni iure debuimus, peruersè ipso spectante obstiterimus, immò in crucem rursum egerimus, ac sanguinem ipsius conculcauerimus: utpote id agentes quod esset sufficiens causa mortis ipsius, & fructuum eiusdem, impedimentum sufficiens.

*Ratio exercendi contritionem de
venialibus. §. 2.*

3. **C**VM autem contritio habenda est tantum de venialibus, oportet primò diligenter cauere ne nobis blandiamur, nec exuamus omnem affectum, aut dispositionem ad illa dissimulando, nec repellere

repellendo occasiones perseverandi ac confes-
cendi in illis. Pro qua re , ad Christum recurren-
dum est, vt cōferre dignetur vires ad eam peragen-
dam necessarias , & lumen ad detegendum, si quæ
fraus fortè lateat. Secundò eundem Christum in-
tueri tamquam exemplar, & ideam puritatis, ac
sanctitatis infinitæ; cui nihil tam contrarium sit &
abominabile, quàm peccatum , etiam tantùm ve-
niale: quod cum maculet animã, ad eius quoq; de-
letionem sanguinem suum fudit, *qui voluit exhibe-
re sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam.* c

e ad Eph. c.
5. vers. 27.

Tertiò intueri nos ipsos, expēdendo primò peccato-
rum nostrorum varietatem, & multitudinem; adde
& alienorum quibus cooperati fuerimus. Secundò
quanta fuerit negligentia, fœcordiãque nostrã in il-
lis cauendis; quãque facilè, ac temerè, imò per
contemptum quodammodò, & ludum commissa
sunt: non obstante quòd sufficiens diuinorum no-
ticia nobis adfuerit cum diuinæ gratiæ impulsu, in-
ternisve Spiritus sancti stimulis: ac cum externis ad-
iumentis siue exemplorum bonorum, siue sancta-
rum instructionum. Tertiò quanta sit peccato-
rum etiam venialium indignitas, quibus creator, &
Dominus omnium, ac munificentissimus bono-
rum innumerabilium largitor offenditur per sum-
mam impudentiam, & ingratitude à vilissimo
mancipio misero, miserabili, paupere, cæco, & nu-
do, cui vt tepido minatur Christus, Apoc. 3. *Incipiam
te enomere ex ore meo.* Adde & quibus in conspectu
Christi inuerecundè polluitur, maculatúrve anima
pro qua mundanda tantopere laborauit; tam mul-
ta docuit, instituitque, tum verbo tum exemplo:
atque mundarum lauacro aquæ, in verbo vitæ, *ad vo-*
luit

Indignitas
peccatorū
etiã venia-
lium.

d in cit. cap.
5. vers. 26.

luit mundum permanere in perpetuum: *hac est enim voluntas Dei sanctificatio nostra, e* & quamuis peccatum veniale gratiam non adiungit animæ, tamen tamquam displicens Deo, ipsam maculat ad eum modum, quo displicet filius patri, coram eo maculam imprimens vesti nouæ pretiosæ, quam ille vult seruari mundam. Cuiusmodi displicentia tanti momenti est, vt nulla omnino de causa peccatum quodcumque veniale censeatur licitum, ne quidem ad liberandum ab interitu totum mundum: quia nimirum est contra Deum infinitum, rebus omnibus præferendum. Quibus denique tamquam foribus contaminatur templum sanctum Dei, quod sumus nos *f*, vnde quasi contristato Spiritu sancto qui habitat in nobis, *g* charitas quæ per eum diffunditur in cordibus nostris, *h* refrigescit: eamque comitantes virtutes diuinitus infusæ, sic opprimuntur, vt quodammodo præfocatae, impediuntur erumpere in præclaras actiones, neque emittant nisi remissas, & languidas, tamquam exanguis quoddam fœtus. Præterea animus ad illuminationes, & afflatus eiusdem Spiritus, ac monita Angeli cultodis excipienda, sentiendæque, redditur durus, & segnis: atque redigitur in angustias quasdam tenebrarum, & molestiarum, ac sollicitudinum afflictuè spinarum instar pungentium, efficiturque obnoxius, tum in vita futura pœnis grauissimis purgatorij: tum in præsentis omnis generis tentationibus in pœnam suæ socordiae: ob eam enim diabolus permittitur audaciùs aggredi, siue sollicitando ad peccata mortalia (ad quæ venialia, procliuè inparant lapsum, iuxta illud Eccl. 19. *Qui spernit modicam, paulatim decidet*) siue iniiciendo icrupulos, au-

Peccatū veniale pro toto mundo lucrando nō est committendum.
f 1. ad Cor. cap. 3.
g vt ibid. dicitur.
h ad Rom. 5.

xietaſve animi, quibus pax ipſius turbatur, quam vitæ puritas gignit; ſiue reddendo grauem & moleſtam, immò & contemptibilem, vitam ſpiritalem. cum enim eam amor Dei ſuauem, amabilem, & honorabilem reddat, peccatum veniale (debilitatus ſpiritualibus viribus) eundem amorem diminuens diſponit maximè animum ipſum ad eiufdem vitæ faſtidium, & contemptum.

Postremò oportet quaſi ruruſ conuerſis ad ſ. Chriſtum oculis, coram illo confundi de tam exiguo noſtro profectu, ac rãta noſtra paupertate: cum in ſuis donis adeo liberalis fuerit erga nos, condemnantes ignauiam noſtram, per quam tam ſteriles ſumus, & frigidi: vt nos non fœcundet, nec calefaciat ſanguis Chriſti, cum tanto feruore ſuper nos effuſus, & poſt tot accepta beneficia, tanquam infideles ſumus ſine ſancta affectione, tum erga Deũ, quem fraudamus debito obſequio & gloria, quæ ex vitæ noſtræ puritate illi acceſſiſſet: tum erga ſanctos in cœlo regnãtes, quos priuamus gaudio, quod ex ſancta noſtra conuerſatione capiant; tum erga animas in purgatorio detentas, quibus non detulimus expetitam, & expectatam à nobis opem: tum demum erga proximos adhuc viuentes, quos malis exemplis reuocauimus à via ſalutis cum debuerimus (memores mortis acerbiffimæ à Chriſto pro illis obitæ) ſedulam ponere operam in ipſis per preces, cohortationes, & exempla iuuandis ad progreſſum in eadem via faciendum: ad quod quidem præſtandum peccata venialia impedimentum adferre, patet ex eo quòd faciant preces languidas, cohortationes frigidas, & vitam diſſolutam ac incompoſitam. Porro cum tali confuſione Chriſtum ipſum

Ignauia noſtra grauis in fugiendis peccatis venialibus.

de qua
Ioan. 4.

intueri oportet, tamquam fontem omnis bonitatis, & misericordiae abyssum, ab eoque per ipsius ac beatæ Virginis, aliorumque sanctorum merita petere aquam illam viam *z*, non tantum peccatorum sordes inundantem: sed etiam sitim restinguentem malarum cupiditatum, quibus necesse est resistere ad vitæ emendationem. Cuius emendationis firmum propositum vsque adeo requiritur ad contritionem, vt hæc sine illo ad Pœnitentiæ Sacramentum nequeat sufficere, ne quidem imperfecta illa, quæ attritio dicitur, prout constat ex Concil. Triden. sess. 14. cap. 4.

*De trina tunc peccatoris dicendo mea culpa,
&c. in signum contritionis.*

SECTIO TERTIA.

Locus hic exigere videtur, vt rationem reddamus communis vsus fidelium, quo in signum interioris contritionis de suis peccatis vtuntur illa repetitione verborum, *Mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa*, percutiendo imitatione Publicani (ex Luc. 18.) pectus, in quo sedes est cordis: ex quo peccata prouenire habetur Matt. 15. ver. 19. & Marc. 7. ver. 21. Trina igitur repetitio verborum cum trina peccatoris percussione, ostendit detestationem omnium peccatorum nascentium vel ex concupiscentia carnis, vel ex concupiscentia oculorum, vel et superbia vitæ *k* (quod est prouenire ex inordinato amore vel voluptatum, vel diuitiarum, vel honorum) & perpetratorum, vel cogitatione, vel verbo, vel opere; idque vel contra Deum, vel contra seipsum, vel

Quid denotat trina peccatoris percussio.

* 1. Ioan. 2.

vel contra proximum: quam detestationem comitetur dolor de amissa Dei gratia in presenti vita, & gloria cœlesti in futura, deque obligatione ad inferni supplicium: quo dolore tam iusto percussus, confitētes aduersum nos iniustitiam nostram Domino, vt remittat iniquitatem peccati nostri: dicimus, *Mea culpa*, quia Dei & Spiritus sancti dona perdidisti: *mea culpa*, quia omni merito me spoliaui, & me potestati diaboli subdidi: *mea maxima culpa*, quia reatum æternæ damnationis contraxi, & inextinguibili igni, ardoribusque sempiternis me addixi: auditurus tremendam illam Christi sententiã, *Itē maledicti in ignem æternum*: priuandus dulcissima sacrosanctæ Trinitatis visione, & suauissima societate beatissimæ Virginis, & sanctorum omnium. Non despero tamen, sed quamuis pauper & debilis ac supra modum grauatus & infirmus: in lacu miseriæ, & luto facis mersus, iratumque habens peccatis meis Deum ac sanctos: *recogitabo cum Ezech. 1* ^{Isaiæ 38.} *annos meos in amaritudine animæ meæ*, dicens *mea culpa Deus*; item cum Dauide m, *Lauabo per singulas* ^{m Psal. 6.} *noctes lectum meum: lachrymis meis stratum meum rigabo*, dicens *mea culpa Deus. Dimittam cum S. Iob aduersum me eloquium meum, loquar in amaritudine animæ meæ, dicam Deo, mea maxima culpa.* Peccaui enim cum Rege Manasse super numerum arenæ maris, & non sum dignus videre altitudinem cœli præ multitudine iniquitatis meæ, quoniã irritaui iram tuã, & malum coram te feci, & cætera quæ habentur in eiusdem oratione addita ad libros Paralipomenon.

CAPVT

L 2